

סִדְרָא תַּנְיִנָא דְלִסְטֵר דְרוּם, תְּלַת סִדְרִין אֵינּוּן
לְהֵוּא סִטְרָא. וְכָל סִדְרָא וְסִדְרָא תְּלַת
תְּלַת, וְאֵינּוּן תַּשְׁעָה, כְּמָה דְאַתְמָר. וְאַתְוּוּן אַתְפְּלְגוּ
הָכִי. לְכָל סִטְרִי, לְאַתְחַבְרָא כְּלָא כְּחַד, בְּגִין דְּאִית
אַתְוּוּן בְּרִזָּא דְנוֹקְבָא, וְאַתְוּוּן בְּרִזָּא דְדְכוּרָא, וְאַתְחַבְרוּ
כְּלָהוּ כְּחַדָּא, וְהוּוּ חַד בְּרִזָּא דְשְׂמָא קְדִישָׁא שְׁלִים.
וְלַגְבִּיּוּהוּ סִדְרִין מְמַנְן תְּלַת תְּלַת, כְּמָה דְאַתְמָר.
וְכָלָא נִפְקָא מִסִּדְרָא דְאַבְחָן דְלְעִילָא, כְּסִדְרָא
דְאַתְתְּקִנָּא אַתְוּוּן דְשְׂמָא קְדִישָׁא יְהוּ, כְּמָה דְאַתְמָר.
הֵי סִדְרִין פְּלָהוּ, מִתְנַהֲגִי בְּאֵלִין אַתְוּוּן יְדִיעֵן, וְנִטְלִי
בְּהוּ, וְכְמָה חִילִין וְרַבּוּוּן פְּלָהוּ לְתַתָּא, דְנִטְלִי וְאַתְנַהֲגִי
בְּסִדְרָא דָּא.

סִדְרָא תְּלִיתָא דְלִסְטֵר צְפוֹן, בְּתְלַת סִדְרִין אֵינּוּן
לְהֵוּא סִטְרָא, וְאֵינּוּן תַּשְׁעָה. וּבְתְלַת סִטְרִין

לשון הקודש

יוצא מהסדר של האבות שלמעלה, פסדר שנתקנו אותיות השם הקדוש יהו, כמו שנתבאר. כל הסדרים הללו מתנהגים באותיות הידועות הללו ונוסעים בהן, וכמה צבאות ורכבות בלם למטה שנוסעים ומתנהגים בפסדר הזה.

סדר שלישי שלצד צפון, בשלשה סדרים הם לאותו הצד, והם תשעה,

סדר שני שלצד הדרום, שלשה סדרים הם לאותו הצד, וכל סדר וסדר שלשה שלשה, והם תשעה, כמו שנתבאר, וכך נחלקות האותיות לכל צד להתחבר הכל יחד. משום שיש אותיות בסוד של נקבה, ואותיות בסוד של זכר, וכלן התחברו יחד, והן אחת בסוד השם הקדוש השלם, ואליהם סדרים ממנים שלשה שלשה, כמו שנתבאר, והכל

תִּלְתַּת תִּלְתַּת לְכֹל סֶטֶר אֵינוֹן תִּשְׁעָה, וְאֵינוֹן סְדָרִין
מִתִּלְתַּת סֶטֶרִין כְּמָה דְאִתְמַר. שְׁבַעָה וְעֶשְׂרִים, (דף קנט ע"ב)
בְּרֹא דְאִתּוֹן דְאֵינוֹן שְׁבַעָה וְעֶשְׂרִין. וְאִף עַל גַּב
דְאֵינוֹן תִּרִין וְעֶשְׂרִין, שְׁלִימוֹ דְאִתּוֹן אֵינוֹן שְׁבַעָה
וְעֶשְׂרִין. וְהָכִי סְדוּרָא דְסְדָרִין אֵלִין.

שְׁבַעָה וְעֶשְׂרִין לְתִלְתַּת תִּלְתַּת סְדָרִין לְכֹל סֶטֶר.
וְאִשְׁתַּכְּחוּ אֵלִין תִּלְתַּת מֵהָאֵי סֶטְרָא דְאֵינוֹן
תִּשְׁעָה, וְאֵלִין תִּלְתַּת מֵהָאֵי סֶטְרָא דְאֵינוֹן תִּשְׁעָה, וְאֵלִין
תִּלְתַּת דְהָאֵי סֶטְרָא דְאֵינוֹן תִּשְׁעָה. אִשְׁתַּכְּחוּ כְּלָהוּ
שְׁבַעָה וְעֶשְׂרִין.

וְרֹא דְאֵלִין שְׁבַעָה וְעֶשְׂרִין, אֵינוֹן תִּשְׁעָה אִתּוֹן
(אֵינוֹן) דְאֵינוֹן בְּרֹא דְנוֹקְבֵי, לְאִתְחַבְרָא בְּהוּ
נוֹקְבָא, עִם אֵינוֹן תְּמִנֵי סְרֵי סֶטְרֵי אַחֲרֵינִין, בְּרֹא
דְאִתְמַר (נ"א דְדָבָר), וְכֹלָא אִיהוּ כְדָקָא חֲזִי.

לשון הקודש

מצד זה שהם תשעה, ושלשה הללו
מהצד הזה שהם תשעה, ושלשה הללו
מהצד הנה שהם תשעה, נמצאו כלם
שבעה ועשרים.

והסוד של השבעה ועשרים הללו הן
תשע אותיות (הן) שהן בסוד הנקבות,
לחבר עמהם נקבה עם אותם שמונה
עשר צדדים אחרים בסוד שנתפאר ושל
הזכר, והכל הוא פראוי.

ובשלשה צדדים שלשה שלשה לכל צד
הם תשעה, ואותם סדרים משלשת
הצדדים, כמו שנתפאר. שבעה
ועשרים, בסוד האותיות שהן שבע
ועשרים. ואף על גב שהן עשרים
ושתיים, שלמות האותיות הן עשרים
ושבע. וכך הסוד של הסדרות הללו.
שבעה ועשרים, לשלשה שלשה
סדרים לכל צד. ונמצאו שלשה אלה

תָּא חַיִּי, בְּנִוּנָא דַּאיִנּוּן אֲתוּוּן עֲלָאִין דְּעֲלֵמָא עֲלָאָה,
 חָכִי נָמִי אֲתוּוּן אַחֲרֵינִין לְתַתָּא. אֲתוּוּן עֲלָאִין
 רַבְרַבִּין, וְאֲתוּוּן תַּתָּאִין זְעִירִין, וְכֹלָא דָּא בְּנִוּנָא דָּא,
 וְכֹל חַיִּי רִזִּין, בְּרִזָּא דְדַכְר וְנוֹקְבָא, כֹּלָא חַד בְּשָׁלִימוּ.

השלמה מההשמטות (סימן נ"א)

וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת רַחֵל, בְּשָׂרָה כְּתִיב פְּקִידָה,
 וּבְרַחֵל כְּתִיב זְכִירָה. אַמָּאי, בְּגִין דְּזָכוּר
 אֲתַרְשִׁים בְּיַעֲקֹב דַּאיִהוּ בְרִית שְׁלוֹם כֹּד אֲתַעְבִּיד
 יוֹסֵף, וּבְמָה כֹּד נָטַל שׁוֹר בְּחֵדִיה דְּלֹא יִתְקִיף לְסִטְרָא
 אַחֲרָא. וּבְגִין כֹּד אֲתַקְרִי יוֹסֵף בְּכוֹר, דְּהָהוּא שׁוֹר
 דְּנָטַל, בְּכוֹר שׁוֹרוֹ וְדָאי, וְהָהוּא שׁוֹר, שׁוֹר תָּם וַיַּעֲקֹב
 אִישׁ תָּם. רַבּוֹן וְשָׁלִיט מְאֲרִיה דְּבֵיתָא, דְּהָהוּא שׁוֹר
 תָּם שְׂאֲרֵי בְּגִייה: (עד כאן מההשמטות)

וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת רַחֵל, דְּהָא בְּמִזְלָא תְּלִיא,

לשון הקודש

משום שזכור נרשם ביַעֲקֹב שהוא ברית שלום כשנעשה יוסף, ובמה? כשנטל שור עמו שלא יחוק אותו הצד האחר, ולכן נקרא יוסף בכור, שאותו שור שנטל בכור שורו ודאי, ואותו שור שור תם, ויעקב איש תם רבון ושלטי, בעל הבית שאותו שור תם שורה בתוכו: ע"כ

מההשמטות

וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת רַחֵל, שְׁהָרֵי בְּמִזְלָא זֶה

כֹּא רָאָה, כְּמוֹ שְׂאוֹתָן אוֹתִיּוֹת עֲלִיוֹנוֹת שֶׁל הָעוֹלָם הָעֲלִיוֹן, כֹּד גַּם הָאוֹתִיּוֹת הָאֲחֵרוֹת לְמִטָּה, אוֹתִיּוֹת עֲלִיוֹנוֹת גְּדוֹלוֹת, וְאוֹתִיּוֹת תַּחְתּוֹנוֹת קְטַנוֹת, וְהַכֹּל זֶה כְּמוֹ זֶה. וְכֹל הַסּוּדוֹת הִלְלוּ הֵם בְּסוּד שֶׁל זָכָר וְנוֹקְבָה, הַכֹּל אַחַד בְּשָׁלְמוֹת.

(סימן נ"א)

וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת רַחֵל. בְּשָׂרָה כְּתִיב פְּקִידָה, וּבְרַחֵל כְּתִיב זְכִירָה, לְמָה?

וּבְנֵין כְּדָ פְתִיב בְּה זְכִירָה. (בראשית כא) וְה' פָּקַד אֶת שָׂרָה, לֹא מִמּוֹלָא הָוּה. וְאִי תִימָא דְהָא בְנֵין בְּמּוֹלָא תְלִיין וְלֹא לְתַתָּא, הֲכָא בְשָׂרָה לֹא בְמּוֹלָא הָוּה. אֵלֹא וְה' פְתִיב, כִּלְלֹא כְחֻדָּא.

אִי הָכִי אַמַּאי כְּתִיב פְּקִידָה, אֵלֹא וְדָאֵי זְכִירָה, (דא) הָוּת מְקַדְמַת דְּנָא, וְאַתְמָסַר מִפְתָּחָא דָּא לְתַתָּא, כְּמָה דְכְּתִיב, (בראשית יז) וְאֶת בְּרִיתִי אֲקִים אֶת יֶעֱזֵק אֲשֶׁר תֵּלַד לְךָ שָׂרָה לְמוֹעֵד הַזֶּה וְגו'. וְלִבְתֵּר פְּגוּזוֹנָא דָּא, וְכִיּוֹן דְּאֲדַפְרָא, בְּרוּזָא דְלְעִילָא, לְבַתֵּר אֶתְמָר בְּרוּזָא דְנוֹקְבָא פְּקִידָה, לְמַחֲוֵי כִלְלֹא דְכִלְלֹא כְחֻדָּא.

וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת רַחֵל. רַבִּי חֵיִיא פִתַּח וְאָמַר, (שמות) וְגַם אֲנִי שָׁמַעְתִּי אֶת נְאֻקַּת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר מִצְרַיִם מַעֲבִידִים אֹתָם וְאִזְכֹּר אֶת בְּרִיתִי. וְאִזְכֹּר הָא זְכִירָה, בְּנֵין דְּאִיתָּו לְעִילָא. דְּהָאֵי מּוֹלָא דְּאִיתָּו

לשון הקודש

לְךָ שָׂרָה לְמוֹעֵד הַזֶּה וְגו'. אַחֲרֵי כֵן כְּמוֹ זֶה - בֵּינָן שְׁנַיִם בְּסוּד שְׁלֻמְעֵלָה, אַחֲרֵי כֵן נְאֻמַר בְּסוּד שְׁל הַנְּקֻבָה פְּקִידָה, שִׁיחֵיהָ הַכֹּלל שֶׁל הַכֹּל יַחַד.

וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶל רַחֵל. רַבִּי חֵיִיא פִתַּח וְאָמַר, (שמות ו) וְגַם אֲנִי שָׁמַעְתִּי אֶת נְאֻקַּת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר מִצְרַיִם מַעֲבִידִים אֹתָם וְאִזְכֹּר אֶת בְּרִיתִי. וְאִזְכֹּר - הָרִי זְכִירָה, מִשּׁוּם שֶׁהִיא לְמַעְלָה, שֶׁהַמּוֹלָ הָוּה הוּא

תְּלוּי, וּמִשּׁוּם כְּדָ פְתוּב בְּה זְכִירָה. וְה' פָּקַד אֶת שָׂרָה - זֶה לֹא הָיָה מִהַמּוֹל. וְאִם תֵּאמַר שֶׁהָרִי הַבְּנִיִים תְּלוּיִים בְּמּוֹל וְלֹא לְמַטָּה - כֵּאֵן בְּשָׂרָה זֶה לֹא הָיָה בְּמּוֹל, אֵלֹא פְתוּב וְה', הַכֹּל יַחַד.

אִם כְּדָ, לְמָה פְתוּב פְּקִידָה? אֵלֹא וְדָאֵי הַזְכִּירָה וְהוּוּ הַיְתָה מְקַדְמָה לְכּוֹן, וְהַמְפָּתַח הַזֶּה נְמָסַר לְמַטָּה, כְּמוֹ שְׁכַתוּב (בראשית יז) וְאֶת בְּרִיתִי אֲקִים אֶת יֶעֱזֵק אֲשֶׁר תֵּלַד

לְעֵילָא בְּדְכוּרָא, אָתָא עַל פְּקִידָה דְּאִיהִי בְּגִלוּתָא
 לְתַתָּא בְּנוֹקְבָא. בְּגִוּוּנָא דָּא וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת רַחֵל,
 כִּמָּה דְאֵת אָמֵר וַאֲזַכֵּר אֶת בְּרִיתִי.

תָּא חַיִּי, פְּתִיב, (שמות ג) פֶּקֶד פֶּקֶדוֹתַי אֶתְכֶם, וְכִי
 פֶּקֶד פֶּקֶדוֹתַי, וְהָא פֶּקֶדָה בְּנוֹקְבָא קַיִמָּא
 וּבְהֵהוּא זְמַנָּא בְּגִלוּתָא הוּת, וְאִיהִי אֲמַרְת פֶּקֶד
 פֶּקֶדוֹתַי. אֵלָא הָכָא אֵית לְאַסְתִּכְלָא, וְרוּז דְּחַכְמַתָּא
 הָכָא וְאִיהִי בְּגִלוּתָא הֵיךְ אֲתַחַזִּי לְמִשָּׁה הָכָא, וְהֵיךְ
 אֲמַרְת פֶּקֶד פֶּקֶדוֹתַי.

אֵלָא הָכִי אֲוֹלִיפְנָא שְׂמִשָּׂא כִּד נְהִיר, אִיהִי בְּשִׁמְיָא,
 וְתוֹקֶפִיָּה וְחִילִיָּה שְׁלֵטָא עַל אֶרְעָא בְּכָל אֲתֵר.
 בְּגִוּוּנָא דָּא (ישעיהו ו) מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, בְּזְמַנָּא
 דְּמִקְדָּשָׁא קָאִים, מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, דָּא אֶרְעָא
 קַדִּישָׁא. וְהִשְׁתָּא דִּישְׂרָאֵל בְּגִלוּתָא, אִיהִי לְעֵילָא.

לשון הקודש

להסתכל, וכאן סוד של החכמה, והיא
 בגלות, איך נראה למשה כאן ואיך
 אמרה פקד פקדתי.

אלא כד למדנו, בשמשמש מאיר – הוא
 בשמים, ותקפו וכחו על הארץ בכל
 מקום. כמו כן מלא כל הארץ כבודו.
 בזמן שהמקדש עמד – מלא כל הארץ
 כבודו, זו הארץ הקדושה, וכעת

למעלה בזכר, בא על פקידה שהיא
 בגלות למשה בנקבה. כמו כן ויזכר
 אלהים את רחל, כמו שנאמר ואזכר את
 בריתי.

בא ראה, כתוב פקד פקדתי אתכם. וכי
 פקד פקדתי? וברי הפקידה עומדת
 בנקבה, ובאותו הזמן היתה בגלות, והיא
 אומרת פקד פקדתי? אלא שבאן יש

וְתוֹקֵפָא סַחְרָא לְהוּ לְיִשְׂרָאֵל לְאַנְנָא עֲלֵייהוּ, וְאַף עַל
גַּב דְּאִינוּן בְּאַרְעָא אַחְרָא.

וְתָא חַזִּי, שְׂכִינְתָא לְתַתָּא וְשְׂכִינְתָא לְעִילָא.
שְׂכִינְתָא לְעִילָא בְּתַרְיִסְר תְּחוּמֵי רְתִיבִין
קַדִּישִׁין, וְתַרְיִסְר חִינוּן עֲלָאִין. שְׂכִינְתָא לְתַתָּא
בְּתַרְיִסְר שְׂבָטִין קַדִּישִׁין, וְכִדִּין אֶתְפְּלִילת שְׂכִינְתָא
לְעִילָא וְתַתָּא, וְכֹלָא בְּחַד זְמַנָּא כְּחָדָא. וְאַף עַל גַּב
דְּבִזְמַנָּא דִּישְׂרָאֵל בְּגִלּוּתָא לְתַתָּא, לָא אֶתְתַּקְּנַת
לְעִילָא, הָכִי גַּמִּי לָא אֶתְתַּקְּנַת, בְּגִין דְּלְתַתָּא לָא
אֶתְתַּקְּנַת, וְדָא הוּא בְּגִלּוּתָא עֲמַהוּן דִּישְׂרָאֵל, דְּאִיהִי
בְּגִלּוּתָא עֲמַהוּן.

בְּמַה אֶתְתַּקְּנַת, לְמַלְפָּא דְּמִית בְּרִיָּה, מָה עֵבֵד פָּפָא
לִיָּה לְעַרְסִיָּה עַל אַבְלָא דְּבְרִיָּה, וְלָא אֶתְקִין
לִיָּה לְעַרְסִיָּה, אֶלָּא נָטַל פּוּבִין וְדַרְדְּרִין, וְאַטִּיל תַּחוּת

לשון הקודש

השכינה למעלה ולמטה, והכל בפעם
אחת יחד. ואף על גב שבזמן שישאל
בגלות למטה לא נתקנת למעלה, כך גם
לא נתקנת משום שלמטה לא נתקנת,
וזהו בגלות עם ישראל, שהיא בגלות
עמהם.

במה נתקנת? למלך שמת בנו, מה
עשה? כפה את מטתו על אבל בנו, ולא

שישראל בגלות - היא למעלה, והתקף
מקיף את ישראל להגן עליהם, ואף על
גב שהם בארץ אחרת.

ובא תראה, שכינה למטה ושכינה
למעלה. שכינה למעלה בשנים עשר
תחומים מרכבות קדושות ושתיים עשרה
חיות עליונות. שכינה למטה בשנים
עשר שבטים קדושים. ואז נכללת

עֲרִיסִיה, וְשָׁכִיב עֲלֶיהָ, כִּדְּקָדְשָׁא בְרִידָּהּ הוּא, בִּינּוּן
 דְּאֵתְגַלּוּ יִשְׂרָאֵל, וְאֵתְחַרַּב מִקְדָּשָׁא, נְטִיל נְטִיל פּוֹכִינ
 וְדַרְדְּרִין וְשׁוּי תַּחֲזִיתִיה, הָדָא הוּא דְכֻתִּיב, (שמות ג) וַיֵּרָא
 מִלְּאֲךָ ה' אֵלָיו בְּלַבַּת אֵשׁ מִתּוֹךְ הַסֵּנֶה. בְּגִין דִּישְׂרָאֵל
 הוּוּ בְּנִלּוּתָא.

פְּקֻד פְּקֻדֵי אֲתַכֶּם, מָאן דְּלֹא קִיּוּמָא בְּרִשׁוּתִיה,
 מַה פְּקִיד, וּמַה עֵבִיד. אֵלָּא פְּקֻד מְלַעֲיֵלָא,
 פְּקֻדֵי מְלִתָּא, מָאן טַעֲמָא, בְּגִין דְּהָא זְכוּרָה הִוּוּ
 עָלָה מִקְדָּמַת דִּנְא, דְּכֻתִּיב וְאֶזְכְּרֶנּוּ אֶת בְּרִיתִי. בִּינּוּן
 דְּכֻתִּיב וְאֶזְכְּרֶנּוּ, הָא זְכוּרָה אֶתְמַנָּא עָלָה, וּבְגִין כִּד
 אֲמַרְת לְבִתֵּךְ פְּקֻד פְּקֻדֵי. (דף קט ע"א) דְּהָא סִימָנָא נְקֻטָּת
 מִקְדָּמַת דִּנְא. בְּגִינוּנָא דָּא שָׂרָה דְכֻתִּיב, (בראשית כא) וְה'
 פְּקֻד אֶת שָׂרָה. אֲבָל הָכָא רַחֵל דְּלֹא אֲדַפְרַת מִקְדָּמַת
 דִּנְא, לָא אֶתְמַר בָּהּ פְּקֻדָּה אֵלָּא זְכוּרָה, וְכֻלָּא
 בְּזְכוּרָה אִיהוּ, בְּרֻזָּא דְּמֻזְלָא.

לשון הקודש

בְּרִשׁוּתוֹ, מַה מְצוּה וּמַה עוֹשֶׂה? אֵלָּא
 פְּקֻד מְלַמְעָלָה, פְּקֻדֵי מְלַמְטָה. מַה
 הַטַּעַם? מִשּׁוּם שְׁהַזְכוּרָה הוּוּ הִיָּתָה עֲלֶיהָ
 מִקְדָּם לְכוּ, שְׁכַתוּב וְאֶזְכְּרֶנּוּ אֶת בְּרִיתִי.
 בִּינּוּן שְׁכַתוּב וְאֶזְכְּרֶנּוּ - הִנֵּה זְכוּרָה
 הַתְּמַנְתָּה עָלֶיהָ, וּמִשּׁוּם כִּד אֲמַרְתָּ אַחַר
 כִּד פְּקֻד פְּקֻדֵי, שְׁהָרִי סִימָן לְקַחְתָּ
 מִקְדָּם לְכוּ. כְּמוֹ כֵּן שָׂרָה, שְׁכַתוּב וְהוּ

הַתְּקִין לוֹ אֶת מִשְׁתּוֹ, אֵלָּא נְטִיל קוֹצִים
 וְדַרְדְּרִים וְהַטִּיל תַּחַת מִשְׁתּוֹ וְשָׁכַב עָלֶיהָ.
 כִּד הַקּוּדֻשׁ בְּרוּךְ הוּא, בִּינּוּן שְׁגַלּוּ יִשְׂרָאֵל
 וְנִחַרְבַּת הַמִּקְדָּשׁ, לְקַח קוֹצִים וְדַרְדְּרִים
 וְשֵׁם תַּחֲזִינוּ. וְהוּוּ שְׁכַתוּב וַיֵּרָא אֵלָיו
 מִלְּאֲךָ ה' אֵלָיו בְּלַבַּת אֵשׁ מִתּוֹךְ הַסֵּנֶה,
 מִשּׁוּם שִׁישְׂרָאֵל הִיוּ בְּנִלּוּת.
 פְּקֻד פְּקֻדֵי אֲתַכֶּם. מִי שְׁלֹא עוֹמֵד